

A BELSŐ HAL , ITT A VÍZ MÁR NEM SEGÍT.

VÉGH JÚLIA ZSUZSANNA

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYETEM /

FESTŐ SZAK

II. ÉVFOLYAM
TÉMAVEZETŐ: GAÁL JÓZSEF

Szeretném Önöknek bemutatni, és egyben leírni mindazokat a lépéseket és fázisokat, hogy alkotói folyamatom során honnan-hová fejlődtem. Említést szeretnék tenni arról is, hogy milyen gondolati folyamatok zajlanak le bennem, miközben egy témát megválasztok, továbbá melyek azok az okok és környezeti inspirációs elemek, amelyek rávezetnek a témára.

A téma, amely 2010 óta folyamatosan foglalkoztat és jelenlegi festményem témavilága is ez: a hal. Amikor ezt a témát alkotói folyamatom kibontakoztatásához választottam, tisztában voltam azzal a tényezővel, hogy a hálnak, mint szimbólumnak többszörös jelentéstartalma van. Elsősorban nemcsak művészettörténeti szerepe, hanem vallási jelentése is van a keresztény egyházban. Keresztény emberként személyes vonatkozásaimat, érzelmeimet is párhuzamba tudtam ezzel a szimbólummal hozni, mindezt úgy, hogy számomra igaz legyen.

A következőkben fenti gondolataimat szeretném bővebben kifejteni..

A hal, mint az egyház szimbólumai között szereplő jelkép már ősidők óta jelen van, és az egyházi művészetben ismert. Az őskeresztények szimbóluma volt a földre rajzolt hal jelképe a Feltámadt Krisztus, a Megváltó jelképeként azonosították. A hal szimbólum használata a keresztény üldözések idején megerősödött mivel ezzel tudták megkülönböztetni magukat a nem keresztényektől. (Ez összetartozásuk jeléül szolgált)Az ógörög ΙΧΘΥΣ (ejtsd: ikthüsz, jelentése: hal), a „Jészus Khrisztosz Theu Hüioisz Szótér” szavak (magyarul: „Jézus Krisztus, Isten Fia, Megváltó”) kezdőbetűiből összeállítható mozaikszóként vallásos értelmet nyer.

A hal szimbólumának jelentéstartalma napjainkban, a mai modern társadalomban kikopott. A 'jelen kor embere' már nem tulajdonít olyan fontos jelentőséget a szimbólumok használatának. Ebből kiindulva tartottam érdekesnek a felelevenítését egy olyan szimbólumnak, ami a mai köztudatban talán már feledésbe merült.

A képeimen megjelenő halat, halakat, nem szeretném, ha párhuzamba állítanák az egyházzal, és az én nézeteimmel sem, mivel magam is keresztény vagyok, és a képeimen megjelenített állatok, mivel azok inkább vonatkoznak rám és érzelmeimre a már elhalálozott állapotukban, olykor darabjaikban megfestve.

Témaválasztásomban szerepet játszik még egy fontos természeti elem: a víz, ami az élet egyik legfontosabb lételeme, és amihez sok személyes kötődésem is fűz. Jómagam nagyon szeretek a víz alatt úszni. A víz alatti világ színe és élővilága lenyűgöz. Számomra a víz alá

való merülés egy újfajta közeget teremt: az egész testemet körülvevő súlytalanság, tér csendje egyszerre megnyugtató és védelmet adó hely, olyan, mint gyermeknek az anyaméh. Ez az állapot elzár engem a világ zajától és problémáitól. Továbbá a víznek egyfajta tisztító szerepe is van, nemcsak fizikálisan, hanem lényeges jelentősége van számomra lélektanilag is.

Ezek az okok vezettek engem arra, hogy a vízből kiemelhessek egy olyan témát, ami aztán műtermi és otthoni állapotok között kivitelezhető, csendéleti úton megvalósulhasson. Fontos számomra, hogy kapcsolatot teremthessek a vízzel, ami mint éltető energia hat rám.

A halott halfej pedig azon érzelmek leképezésében kap szerepet, amelyek saját élettapasztalataimra vezethető vissza. Ezek a tapasztalatok nehézségekből és küzdelmekből születtek. A képeimen ezért bizonyos életnehézségeim fájdalma és küzdelmek megtapasztalásának sorozata jelenik meg. Ezek olyan igaz dolgok az életről amik, néha sajnos még mindig jelen vannak. Mindenkinek jutnak nehézségek az életben, kinek kevesebb, kinek több. Talán mindenkinek annyi, amennyit elbír. Azonban ha ezek nem lennének az életünkben, nem tanulnánk meg értékelni a szépet és a jót. Ezen okok következtében nem 'úszkáló halacskákat', hanem már elhalálozott halakat festettem, szokatlan környezetbe illesztve.

Megemlítem azt a jelenséget is, ami éppen úgy foglalkoztat, mint a fentiekben leírtak. Ezek pedig a társadalom által generált problémák, ugyanis egy olyan felgyorsult világban élünk, aminek következménye, hogy felőrli önmagát. Folytonos lüktetése, és a technikai fejlődések egyfajta gépiességbe csapott át. Hogy ez a folyamat meddig mehet, azt nem tudom, de személyemet zavarja, és remélem ezzel nem vagyok egyedül.

A fent említett tényezők voltak azok, amelyek hatást gyakoroltak rám, és művészetemre, és adták meg azt a teret, hogy képeim téma-világában, hogy kibontakoztathassak egy olyan művészi kifejező módot, ami a festészetben és annak lehetőségeiben rejlik.

A festészet számomra a legőszintébb eszköz, mely egyszerre lételemem is. Miközben segít feldolgozni az életemet és kifejezni önmagam, a festményeimben kiteljesedik egy érzékeny lelkvilág. Célom, hogy a képeimmel megjeleníthessek egy olyan igaz dolgot, amin a festészetbe vetett szenvedélyem éppúgy jelen van, mint maga a téma és én is. Ezáltal adhassak embertársaimnak egy többletet, és megmutathassak magamból valamit.

Az alkotási folyamatom sorrendje az alábbiakban nyomon követhető, ami egyben a benyújtott képem fejlődési menete is.

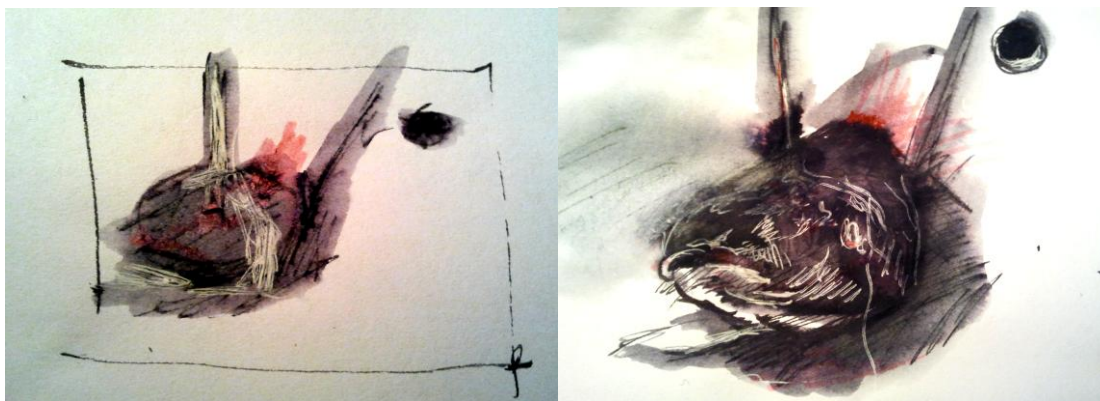
Munkám címe: „ITT A VÍZ MÁR NEM SEGÍT.”.

A kép elkészülésének folyamatában *első lépésként* maga az idea szokott megfoganni, amit a környezetünk impulzusai, tapasztalatok sorozatai generálnak. Ez egy olyan folyamat, ami az alkotó érzékenységeire úgy hat, hogy inspirációja egy hirtelen ötletbe tömörül, ami megvalósításra kívánczik. Így azokat a képeket, amelyeket megfestek, egyszerre tartom kompozíciósan és tartalmilag is izgalmasnak. Így válik számomra igazzá az, amit a vásznon megjelenik.

Munkamenetem lépéseire a következő folyamatok jellemzőek: az ötlet után először beszerzem a megfestésre kívánczó csendélet elemeit, ez esetben a halfejet, s azt az ötletem alapján beállítom a megfelelő környezetbe, amiről aztán dokumentációs fotókat is készítek. Ezek a következőkben tekinthetők meg:

A munkamenet következő lépése, amikor tovább elmélkedek a kép kompozíciós arányairól, vagy lényegi mondanivalójáról. Ezt követően pedig tustollal készített kisebb méretű vázlatokban keresem a kép egyensúlyát. Ezek dokumentációja pedig az alábbi képeken láthatók:

Miután kiválasztottam a megfelelő képet, a beállítást újból berendezem, és ekkor kerül sor a kép megfestésére.

Legelső lépés a vászon lealapozása, ami egy fontos lépés, hogy az megfelelő szívo alapot létesítsen, majd egy középszürke árnyalatot kikeverve adtam egy alapszint a képemnek, amiből mind a mély mind a világos színtónusok könnyen felépíthetők.

Miután az alapozás megszáradt az újonnan beállított kompozíciót felvázolom alapfoltokban. Ennek száradását követően pedig koncentráltan megfestem a képet egészen addig, amíg én azt befejezettnek érzem.

Az alkotói folyamatban a következőkre szoktam ügyelni:

Figyelek arra, hogy képeimen összességükben egyszerre olyan festői elemek jelenjenek meg, amelyek folyamatosan foglalkoztatnak már évek óta. Ezen a képen, a képen belül olyan elemeire tudom bontani, mint elsősorban a festőiség akadémikus tudásának elsajátítása. Az a fajta bravúrosság, ami megjelenik a régi nagy festők vásznain. Ide sorolnék néhány ismertebb nagy festőt: Rembrant-ot, Caravaggio-t, Tiziano-t, Frans Hals-t magyar viszonylatokból pedig Munkácsyt említem, a kortások közül pedig Csernus Tibor nevét emelném ki. Az említett művészek munkái festői bravúrosságának elsajátítása folyamatosan motivál.

Alkotási folyamatom közben figyelek arra is, hogy a képen belül megjelenjenek a gesztusok, melyek az érzelmi világ gyenge rezdüléseivel állnak kapcsolatban, hogy így kifejezhessék a személy hangulatának kivetüléseit, és hogy egyéni jegyekké formálhassák a képeket. A képen látható vízsugár megfestése is ilyen elem, ami aztán a fejjel való érintkezésénél szétoszlik, aztán apró hullámmázzal veszi fel a plasztikus fej formáját. Ilyen elemek még a sebek is, amik nem csupán az eredeti kompozíción szerepelnek, hanem magán a megalkotott képen is. A sebek jelenléte nem csupán a sebzett hal végső küzdelmének jelei,

hanem olyan jelek is, amelyek az életben szerzett érzelmi sebek fájdalmai során születnek, s ezzel tükrözik azokat a nehézségeket, amik a képen belül felvitt foltokban hagynak nyomot.

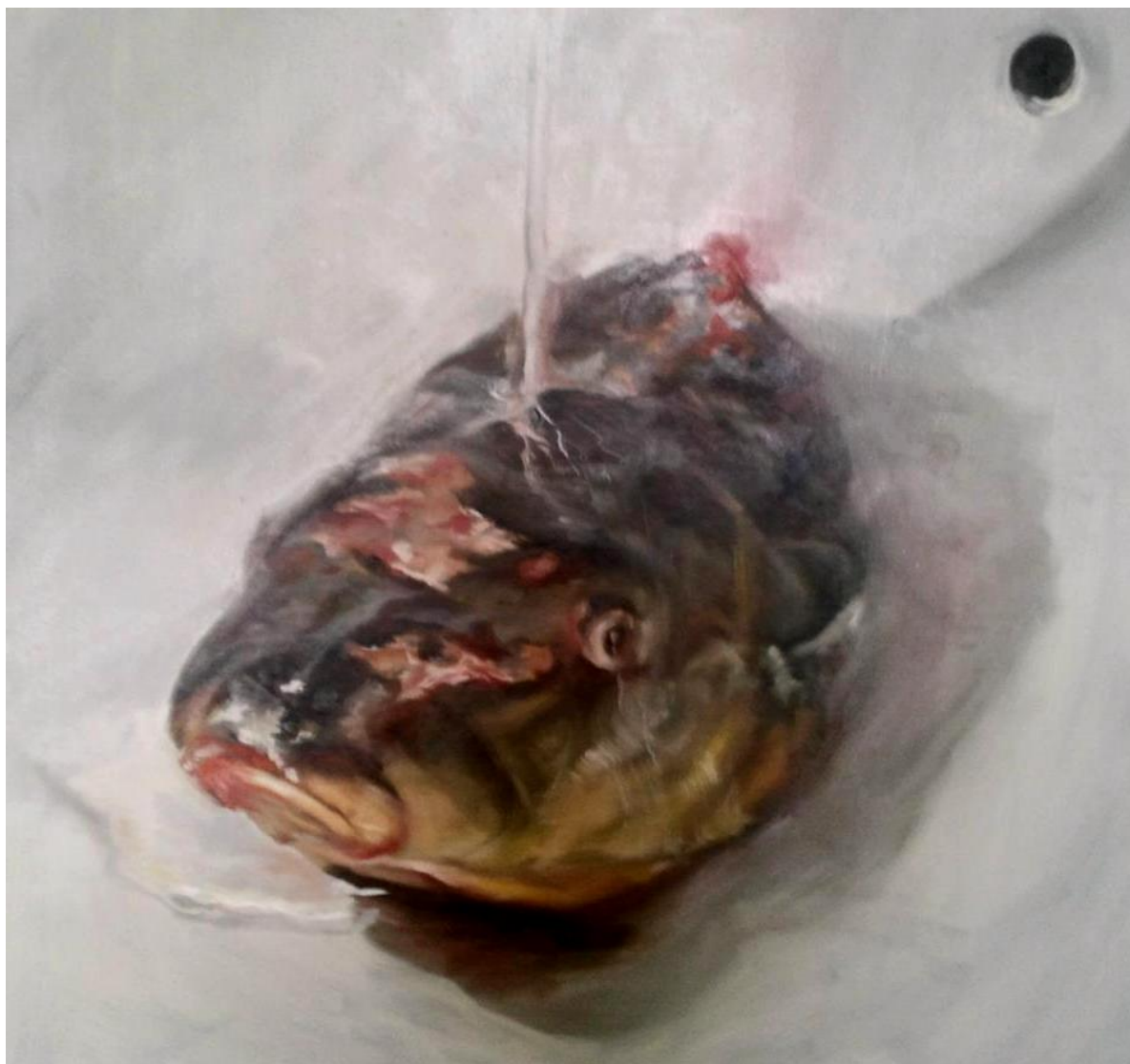
A vízsugárra pedig pár gondolat erejéig kitérnék, ami a címből adódóan is fontos, azt az állapotot jelenítve meg, mikor a dolgok visszafordíthatatlan következményeire nem tud megoldást adni a tiszta víz sem.

Képem tereként az a megjelenítés volt mérvadó, amit a fentiekben említettem: a mosdókagyló, amiben a halfejet helyeztem azt a világot tükrözi, amiben élünk. Azt a világot, aminek felgyorsulását mi emberek magunk okozzuk, s azt kezdjük érezni, hogy bizonyos dolgok, normák már nincsenek helyükön. Ezen okból emelem ki a halat, és helyezem egy szokatlan, kissé bizarr környezetbe, ahol a megtisztító folyóvíz már nem oldja meg a problémát és azt visszafordítani már nem tudja. A levágott fej ráeszméltet arra, hogy a társadalmunk felépülése mára már nem a lelki dolgok táplálásán alapszik, hanem egy sokkal materialistábbban, aminek alapja a pénz és a technika felgyorsulása, és az individuum kibontakoztatása. Ezzel pedig az emberiség beleszorítja magát egy olyan spirálba, ami már nem a természet rendjét követi.

Festményem pontos leírása a következők. 80cm x 60cm- olaj vászonra festett kép amelynek Középső bal részében szemlélhető kitekintő zöldes szürkés árnyalatú sebekkel teli halfej. Melynek környezete a mosdó kagyló szürkés árnyalata foglalja magában. A kitekintő halfej egyensúlyát a jobb felső sarokban látható túlfolyó nyílás alkotja meg. Melyet még a hal vetett árnyéka és a vízsugár árnyéka is elősegít. A vízsugár a kép felső középső részéből érkezik, ami egy pontban találkozik az elpusztult, hal fejével. Itt gesztusokban megfigyelhető ecsetkezelés jelenik meg, ami aztán egy kicsi tócsafoltba gyülemlik össze a hal alatt.

Összegzésül a fentiekben megpróbáltam érzékeltetni azokat a folyamatokat melyek alkotás útján végigjárok, és a dolgozatomban megemlíteni, azon szempontokat a képem témájában, melyek egyszerre foglalkoztattak. Képem megvalósításakor pedig folyamatosan ügyeltem arra, hogy ezeket szem előtt tartva tudatosan alkothassak valamit, ami elgondolkoztathatja az embereket arról, hogy bizonyos dolgoknak visszafordíthatatlan következményei vannak.

S hogy festményeimmel adhassak valamit magamból a szemlélőnek.

*készítő: Végh Júlia Zsuzsanna
címe: 'Itt a víz már nem segít',
mérete: 80cm x 60cm /olaj vászon/*